

Virumaa koostöökogu aastat iseloomustavad uued meetmed

Virumaa koostöökogu eelmise aasta suurimaks uuenduseks oli uute meetmete alusel raha jagamine. Kas ja kui edukad olid muudatused, selgub alles paari aasta pärast.

Olulisem muudatus, millega Virumaa koostöökogu sellel aastal silmitsi seisis, oli uued meetmed. Varasemal kujul säilis vaid kompetentsi kasvatamise meede, kõik ülejäänud meetmed tegid läbi uuenduskuuri - noortemeede sai veidi selgemad suunad, lisandus ettevõtlust toetav meede ning investeeringumeede asendus turismi toetava meetmega, mis omakorda jagati kaheks, olles suunatud turismi infrastruktuuri ning atraktsioonide arendamisele.

Pärast meetmete uuendamist muutusid ka summad, mida meetmetes jagati. Nii näiteks on praegune suurim ülempiir oluliselt väiksem kui varasemates meetmetes, kus korra on kasutatud ka PRIA poolt maksimaalselt lubatud summat.

Tulemused tulevad hiljem

“Uusi meetmeid välja töötades arvasime, et nii saab olema parem. Meetmed said täpsema sihtsuunitluse ning kindlasti on need mõnes mõttes ennast juba õigustanud,” ütles MTÜ Virumaa Koostöökogu tegevjuht Aili Ilves, kelle sõnul kulub pikema analüüsi tegemiseks aega, et saada täit pilti sellest, kas ja kuidas on meetmete muutmine piirkonna arengule kaasa aidanud.

Aega analüüsi teha on aastani 2013. Siis otsustatakse, kas meetmeid on vaja veel korra uuendada ning juhul kui seda teha tuleb, siis millised võiksid olla järgmised uuendused.

Selle aasta jooksul on veidi meetmeid ka kohendatud.

Muudetud pole mitte sisu, vaid tehtud parandusi näiteks sihtgruppide osas. Seal, kus ettevõtjad olid sihtgrupist välja jäänud, need lisati. Osas meetmetes oli võimalike taotlejate seas puudu kohalik omavalitsus ning ka need said sinna kirja. “Nii näiteks arvasime esialgu, et meil infrastruktuuri arendamise puhul pole vaja ettevõtjaid sihtgrupiks lisada, kuid ettevõtjad on valmis ka ise infrastruktuuri rajama ning vastav muudatus on nüüd ka selles sisse viidud.”

Kaitsmisvõimalus ja seirekomisjon

Koos meetmete täpsustamisega muutusid ka hindamiskriteeriumid, mis samuti peaks hindamistulemusi paremaks muutma ning andma näiteks parema šansi ettevõtjatele kolmanda sektori organisatsioonidega kandideerida.

Lisaks sellele on kõikidel projektikirjutajatel uudenudusena võimalik hindamiskomisjoni ees oma projekte kaitsmas käia. See annab võimaluse komisjoni liikmetele esitada taotlejale täpsustavaid küsimusi juhul, kui neil projekti sisu või eesmärkide osas küsimusi tekis. Samuti annab see taotlejale võimaluse oma ideed põhjalikumalt selgitada.

Mullu loobus vaid üks taotleja võimalusest ennast hindamiskomisjoni ees kaitsta.

Projektide kontrollimiseks moodustati eelmisel aastal seirekomisjon, mille vajalikkusest rääkis ka Virumaa koostöökogu revisjoniko-



Üks eelmise aasta toetusesaajaid oli piirkonna noortele suunatud teatrilaager, kus noored osalesid teatrietenduse sünnis algusest lõpuni.

misjon. Seirekomisjon käib kohapeal projektide elluviimisega tutvumas, et projektide analüüs ei toimuks ainult paberil, vaid näeks kohapeal ka reaalselt soetatud asju ning tehtud investeeringuid.

Head ideed

Rakenduskava muudatused on PRIAst ka heakskiidu saanud. “Igaks juhaks võiksid kõik taotlejad täpsustatud meetmed uuesti üle vaadata, enne kui nad hakkavad taotlusi koostama,” soovitas Ilves.

Tema sõnul on nende aastate jooksul, kui Virumaa koostöökogu raha jagab,

taotlused muutunud konkreetsemaks ja asjalikumaks. “NN mütsiga lõomist või igaks juhaks taotluste kirjutamist väga enam ei ole,” kinnitas ta, kuid lisas, et väiksemaid möödalaskmisi tuleb ikka. Nii näiteks on mõni hinnapakumine selline, et võtab kukalt sügama, ning need tuleb taotlejal ümber teha.

Kui eelmise aasta projekte sisu poolest vaadata, siis tasub Ilvese sõnul kindlasti esile tuua Mereoja kámpingut, mis tema sõnul oli tugev nii ideena kui ka põhjendatud ja selgesõnalise teostusega. Lisaks sellele võib tunnustada Maidla mõisa arendamist, mis on läbi aas-

tate Virumaa koostöökogust toetust saanud.

“Uuena on meid üles leidnud ka ettevõtjad,” kiitis Ilves. Kui varasematel aastatel oli Virumaa koostöökogu hädas ettevõtjate vähesusega, siis nüüd on olukord hoopis teine. Lisaks ettevõtjatele suunatud meetmele küsiti raha ka teistest meetmetest ning üldkokkuvõttes olid ettevõtjad ka väga edukad.

Taotlemine internetipõhiseks

Selle aasta suuremaks uuenduseks saab e-PRIA rakendumine. Juba praegu saab seal kuludeklaratsioone esitada. Praegu on kuludeklaratsioon küll sellisel kujul, et see täidetakse wordi-dokumendina ning laaditakse siis üles, kasutades digiallkirja, millele peab lisanduma veel Virumaa koostöökogu kinnitav allkiri. Allkirjastada võib ka paberil ning siis see skaneerida.

Selleks ajaks kui uus taotlusvoor avatakse, on võimalik ka taotlusi juba internetikeskkonnas esitada. Kohalik tegevusgrupp saab täidetud taotluse vastavast keskkonnast kätte ning sealt suuna-

takse see hindamiskomisjonile. Kui hindamiskomisjon on oma otsuse teinud, siis on projekt ka automaatselt esitatud.

“See muudab esitamise kindlasti lihtsamaks, sest taotleja ei pea enam paberitega jooksuma,” selgitas Ilves, kelle sõnul saab konsultatsiooni e-PRIA kasutamise kohta nii Virumaa koostöökogu kontoriga kui ka infopäeval, mis on planeeritud enne taotluste vastuvõtu algust.

Kas tänu e-süsteemi rakendamisele pikeneb ka taotluste vastuvõtu aeg, Ilves veel ei tea. Praegu peavad taotlused kohal olema viimasel päeval enne kella nelja. “Sellised nüansid ilmselt veel täpsustuvad lähima paari kuu jooksul,” ütles ta. Need, kes varem PRIAga asju ajanud, saavad uut süsteemi juba praegu uudistamas käia, kasutades sisselõigimiseks ID-kaarti.

“Kindlasti peaks uus süsteem kiirendama menetlemise aega, kuna enam ei pea me infot ise sisse kandma,” ütles Ilves. “Esimesel korral on ilmselt nii taotlejad kui ka kohalik tegevusgrupp õpipoisi rollis, kuid kindlasti peaks süsteem tänu uuendusele muutuma sõbralikumaks.”

2012. aasta taotluste vastuvõtt toimub:

12. - 16. märts

- **Turismi arendamise meede:** turismi infrastruktuuri arendamine, turismiattraktsioonide arendamine.
- **Mikroettevõtete arendamine.**

16. - 20. aprill

- **Piirkonna kompetentsi kasvatamise meede.**
- **Meede “Aktiivsed noored”.**

Infopäev taotlejatele toimub 3. märtsil kell 10. Jooksvaid konsultatsioone saab teha meetme avanemise eelneval ajal igal tööpäeval Virumaa koostöökogu kontoris Kõrtsialuse külastuskeskuses.

Virumaa koostöökogu aasta pildis ja arvudes

2011. aastal rahastatud turismiprojektid

PIIRKONNA KOMPETENTSI KASVATAMINE				
Nimetus	Taotleja	Kogumaksumus (€)	Toetus (€)	Sisu
Jõefestivali “Purfest 2011” korraldamine	MTÜ Purtse Jõe Arenduskeskus	9668	8701	Jõefestivali tasuta kontsertide korraldamine
Kohaliku toidu tootjate ja töötlejate koolitamine ning kohaliku toidu ühine bränding	MTÜ Kirderanniku Koostöökogu	4526,2	4315,5	Tootearenduse ja turunduse koolituse ning toidu trenditeadlikkuse kursuse korraldamine
Kogemuste omandamine Aidu veesportdikeskuse arendamiseks	SA Aidu Veesportdikeskus	10750	7576,5	Sõude- ja veesportdikeskusi tutvustavate õppereiside korraldamine Sloveenias, Slovakkias, Poolas, Suurbritannias ja Saksamaal
AKTIIVSED NOORED				
Nimetus	Taotleja	Kogumaksumus (€)	Toetus (€)	Sisu
Teatrilaaager piirkonna noortele	MTÜ Purtse Jõe Arenduskeskus	6120,5	5508	Noorte osalemisel lavastuse loomine
Noored ja sotsiaalmeedia	MTÜ Maidla Noored	11433,58	10000	Kuidas sotsiaalmeedias peituvate ohtude eest ennast (noort) kaitsta ning kuidas sotsiaalmeediat enda huvides ära kasutada
Tegusad noored	MTÜ Püssi Avatud Noortekeskus	9471,67	8524,5	Noorte tegevusvõimaluste laiendamine
Laste ja noorte kunstiring	MTÜ Varja Kultuuri- ja Käsitööselts	8234,05	7410,65	Kunstiringi korraldamine Lüganuse valla lastele
TURISMI INFRASTRUKTUURI ARENDAMINE				
Nimetus	Taotleja	Kogumaksumus (€)	Toetus (€)	Sisu
Moosimaja rekonstrueerimine	MTÜ Maakultuuri Arendamise Ühing	145107,91	70000	Moosimaja rajamine
Maidla mõisa infokeskuse arendamine	MTÜ Maidla Mõisa Arendus	59807	50836	Omanikujärelevalve tegemine, Maidla mõisa pargi teede ja platside restaureerimine, teavitus-sildi valmistamine ja paigaldamine
TURISMI ATRAKTSIOONIDE ARENDAMINE				
Nimetus	Taotleja	Kogumaksumus (€)	Toetus (€)	Sisu
Puhkeala rajamine karavanituristidele	OÜ Mereoja Kämping	42088,89	25251	Puurkaevu rajamine, pumbahoone ehitamine, liitumislepingu sõlmimine, reklaamsildi paigaldamine, reoveekanalisatsiooni rajamine, mänguväljaku rajamine, omanikujärelevalve teostamine, piirdeaia paigaldamine
Piirkonna seiklusturismi võimaluste arendamine	MTÜ Rägavere Valla Huviklubi	67693,41	40616	ATVde, kaitsevarustuse ja haagise muretsemine
Mänguväljak kohaliku toidu tundmaõppimiseks	OÜ Piisoni Saloon	25396,15	15237,69	Mänguväljaku rajamine kohaliku toidu maitsmiseks ja tutvustamiseks
MIKROETTEVÕTETE ARENDAMINE				
Nimetus	Taotleja	Kogumaksumus (€)	Toetus (€)	Sisu
Arendusprojekti seadmete ostmiseks	OÜ Aero Grupp	33332,83	19999,7	Ventilatsioonisüsteemide puhastusseadmete ostmine, haagise soetamine
Köögililja tootmise käivitamine	OÜ Erra Agro	46000	20000	Traktori muretsemine
Haljasalade hoolduse ja lumetõrjeteenuse osutamine	OÜ Puhas Maja	13784,57	8270,74	Raideri, võsalõikuri ja haagise ostmine
Lumesaha ostmine	FIE Peeter Tapner	4660	2796	Lumesaha soetamine



Eelmisel aastal loodi Virumaa koostöökogu seirekomisjon, kes käis kontrollimas juba teostunud projekte. Pildil külastab komisjon Mürakaru lustipesa.



2011. aastal paigaldati kõikidesse omavalitsustesse ning oluliste turismiobjektide juurde välikaardid, kus peal on Virumaa koostöökogu piirkond koos oluliste vaatamisväärsustega.

Ettevõtlusmeede aitab tehnikat soetada

Eelmisel aastal jagas Virumaa koostöögu raha mikroettevõtete arendamiseks, mille tulemusena soetas neli ettevõtet endale tehnikat, mis aitab neil oma tegevusi laiendada.

Kokku esitati mikroettevõtete arendamise meetmesse neli projekti ning kõik need said ka positiivse vastuse. Meetmesse jäi ka rahalist jääki, mis suurendab sellel aastal jagatavat summat.

Üks meeskond juurde

Üheks neljast taotlejast oli ventilatsioonisüsteemide puhastamisega tegelev OÜ Aero Grupp. Seoses teenusmahtude kasvamisega ja mitme suurema koostööpartneri tekkimisega oli ettevõtte edasise kasvu säilitamiseks hädavajalik seda laiendada ja arendada. "Soovisime saada toetust ventilatsioonisüsteemide puhastamise põhi- ja lisa-seadmete ostuks, et panna lisaks olemasolevale ventilatsioonisüsteemide puhastamise meeskonnale tööle veel teinegi," ütles ettevõtte juht Tõnis Lipp, kelle sõnul suudavad nad kahe meeskonnaga teha topletmahus tööd.

Praeguseks on enamus projektiga seotud seadmeid ja töövahendeid ka soetatud ning möödunud aasta septembris töötab kaks Aero Grupi meeskonda erinevates Eesti piirkondades. See tähendab, et juurde on loodud kolm töökohta.

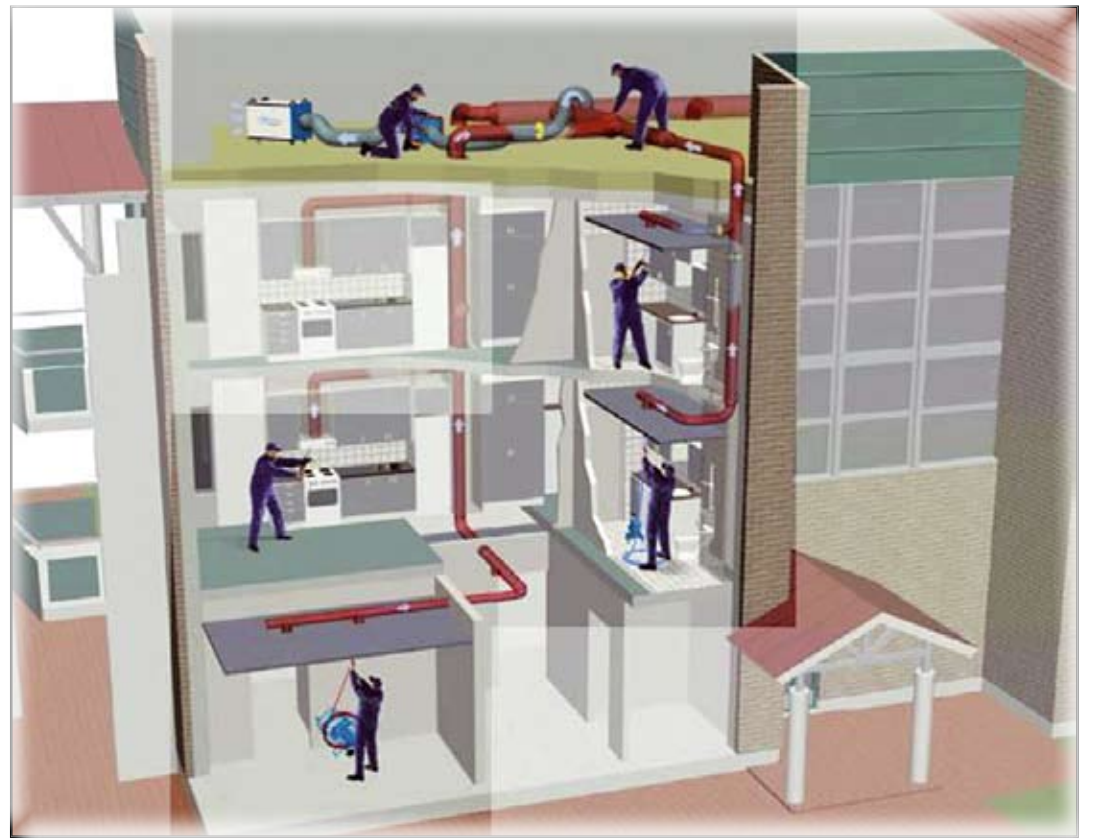
Aero Grupp alustas tegevust 2009. aastal, pakkudes spetsiifilist ventilatsioonisüsteemi puhastusteenust. "Majanduses valitses lan-gustrend ning turule siseneda oli väga raske. Ka tänu sellele, et tegemist oli uue ja tundmatu ettevõttega. Täna-seks päevaks oleme üks kolmest ettevõttest, kes suudab tänu piisavale seadme-pargile ja oskustele pakkuda ükskõik millisele kliendile kvaliteetset teenust," ütles Lipp. Leader-meetmest toetuse saamine oli nende jaoks oluline, kuna spetsiifiliste seadmete hinnad on kõrged ning väikeettevõttel on keeruline neid ainult oma vahenditest soetada.

Lumetörje- ja põllumajandustehnika

Meetmest toetust saanud OÜ Erra Agro pole oma ostu veel teinud. Kevadel muretsetakse aga frontaallaaduriga väike traktor, mis on sobilik köögiviljakasvatuse laiendamiseks. Ettevõtte juhi Mihkel Oldi sõnul alustasid nad köögivilja kasvatamisega eelmisel aastal. Sellel aastal tahab ettevõtte, kelle põhitegevuseks on teravilja- ja rapsikasvatus, köögivilja-kasvatust laiendada.

Oldi sõnul aitab tegevus-valdkondade mitmekesistamine vähendada riske. Osa kasvatatud köögiviljast läheb müüki, osa loomatoidu-ks teise põllumajandus-ettevõttesse, mille eesotsas on samad inimesed ning mis tegeleb nii piima- kui lihakarja kasvatusel. "See tähendab, et korralikum kraam läheb müügiks ning ülejäänud loomasöödaks," kinnitas Olt, et kaduma ei lähe kasvatatust midagi.

2008. aastal loodud ning 2009. aastal tegevust alustanud Erra Agro on ka varem PRIAst toetust saanud - ettevõtte alustas noortaluniku



Aero Grupp muretseb endale Leader-meetme toel ventilatsioonisüsteemide puhastamiseks vajalikku tehnikat.

toetusega, mis aitas soetada esialgsed seadmed.

OÜ Puhas Maja soetas endale suvisteks töödeks raideri ning võsalõikuri. Talvel pakutakse lumetörjeteenust - selleks on muretsetud lumepuhur, mis sobib eelkõige

kõnni- ja kergliiklusteede puhastamiseks. Ettevõtte juhi Valdek Haugase sõnul on tehnika soetatud ning teenust hakatakse pakkuma eelkõige Virumaa koostöö-kogu piirkonna omavalit-sustele, aga ka ettevõtetele.

"Kui hästi teenus minema hakkab, ei oska veel ennus-tada," ütles ta.

Neljast toetuse saaja oli talunik Peeter Tapner, kes Virumaa koostöökogu toel soetas endale lumesaha.

Toetati kolme noorteprojekti

Sügisel toimus meetmes "Aktiivsed noored" teine taotlusvoor, kus toetust said kõik kolm esitatud projekti.

Noortemeetme teise vooru, mis kuulutati välja seetõttu, et kevadises voorus laekus meetmesse vaid üks taotlus, esitati kolm projekti. Kõik projektid kogusid ka piisavalt palju hindeid, et toetust saada.

Mitu laagrit

Sügisiseses voorus toetati MTÜ Maidla Noored projekti "Noored ja sotsiaal-meedia", mille käigus korraldatakse 15 Maidla valla, kahele Soome ja kahele Ungarile noorele vanuses 13 - 23 nädalane meedia-laager aktiivõppe ja praktika baasil. Noorte kasutusse soetatakse korralik LED-ekraan ja protsessor, mis on oluliselt võimekam videote kokkulõikamisel. Arvuti jääb pärast projekti lõppu noortele üldkasutusse. Kõik noored saavad laagri lõppedes omandatud teadmiste ja läbitud sammude kohta õppematerjali, milles on personaalsed juhised edasiseks arenguks.

Laagri tulemusena õpivad noored, kuidas sotsiaal-meedias peituvaid ohte vältida, kuidas kasutada seda iseenda, oma ettevõtmise ning kohaliku kogukonna

maine kujundamisel, õpivad tegema meedialahendusi.

MTÜ Püssi Avatud Noortekeskus sai toetust samuti suvise laagri korraldamiseks. Laagri eesmärgiks on pakkuda koolitustega võimalusi midagi uut juurde õppida, olgu see siis käsitöösused, digifotograafia kasutamine või kohtudes piirkonna huvitavate inimestega.

Kokku on planeeritud kolm koolituspäeva, üks sportmängude päev ning noortelaager suvel. Esimene koolituspäev on märtsis - pühendatud meeskonnatöö õppimisele ning võimalusele omandada digifotograafia alustõdesid. Hiljem on plaanis suvises laagris pakkuda võimalusi neid oskusi kasutada fotojahil.

Teine koolituspäev on suunatud eestlaste traditsioonide tutvustamisele - organiseeritakse väljasõit Kõrtsialuse keskusesse Rannul ning küpsetatakse koos leiba, kohtutakse leivatootja Eesti Pagari esindajatega ning kutse kohtumiseks on saadetud ka proua Evelin Ilvesele.

Kolmas koolituspäev annab võimaluse tegeleda lihavõtte-pühade traditsioonide õppimisega: kuidas dekoreerida

kodu, milliseid erinevaid tehnikaid on võimalik kasutada munade värvimiseks, mida tähendavad need traditsioonid ja kuidas nad aja jooksul teisenenud on.

Mais planeeritakse spordipäev (vastavalt ilmale - osa tegevusi spordisaalis, osa õues), kus tutvutakse erinevate meeskonnamängudega, organiseeritakse teatejookse ja individuaalseid võistlusi.

Suvine laager annab võimaluse sisukaks vaba aja veetmiseks noortele nii erinevatest rahvusgruppidest kui ka vähekindlustatud perede lastele. Laagri kava lähtub põhimõtetest, et tutvutakse kodukohta vaatamis-väärsustega, õpitakse juurde uusi oskusi ning püütakse pakkuda noortele võimalusi ise aktiivselt neid huvitava-tes üritustes kaasa lüüa.

Lisaks on projekti planeeritud ka investeringud, millega parandatakse keskuse arvutiparki ning soetatakse fotoaparaat.

Kunsti- ja käsitöölaad

Kolmanda toetust saanud projekti esitas Varja kultuuri- ja käsitööselts, mille eesmärgiks on korraldada Lüganuse valla 1 - 18aastas-tele lastele kunstiring. Plaanis on pakkuda kord nädalas lastele ja noortele võimalus

kooskäimiseks ja enda arendamiseks kunstis ja käsitöös, omandada teadmisi kunstiajaloo- ning tänapäeva kunstist, arendada oma loomingulisust.

Toetusega soetatakse kangasteljed ja õmblusmasinad. Kunstiringi lõpetatuseks korraldatakse kunsti- ja käsitöölaad, mille korraldavad noored ise.

Kokku toetati noortemeetmes nelja projekti. Lisaks sügisel esitatud kolmele taotlusele rahastati teatri-laagri korraldamist eelmise aasta augustis. Meetmesse jäi ka rahaline jääk, mis liidetakse järgmisel aastal jagatavale summale. Samuti jäi jääk ettevõtlust toetavas meetmes.

Eelmisel aastal kasutamata jäänud summadele liidetakse veel need, mis on jäänud üle varasematest aastatest. Näiteks selliste projektide puhul, kus PRIA eraldatud toetusesumma on väiksem kui esialgselt eraldatud toetus. "Summad ei ole küll suured, kuid kokkuvõttes saame ehk toetada mõnda ideed rohkem," ütles Virumaa koostöökogu tegevjuht Aili Ilves.

Maidla mõis koolitas tuleviku edu silmas pidades teenindajaid

MTÜ Maidla Mõisa Arendus projekti "Maidla mõisa noored teenindajad" käigus omandasid noored teadmisi toitlustamisest ja lauakäitmisest, aga ka Maidla mõisa ajaloo- st.

Koolituse esimese osana anti kõigile projektis osalejatele ülevaade Maidla mõisa ajaloo- st, sest teenidaja peab lisaks söökide ja jookide pakkumisele oskama vastata ka külaliste küsimustele. Järgmiseks koolituse osaks oli alg- tões ettevõtlusest ning äriplaani koostamisest; iga teenin- dajana alustava noore eesmärk peaks olema kunagi jõuda ettevõtja staatusesse. Koolituse käigus koostasid osalejad rühmatööna ka oma välja pakutud äridee lihtsustatud äri- plaani.

Järgnevatel koolituspäevadel keskendus vanem grupp sellele, kuidas külalistele head toitu pakkuda, millised on toiduhügieeni nõuded, kuidas katta lauda ning mida peab järgima välitoitlustamisel. Nooremad osalejad keskendu- sid külaliste vastuvõtmisele, milline on külastaja teekond Maidla mõisas, kuidas teda vastu võtta, mida ja millises kohas rääkida jne. Osalejad koostasid külastajate pare- maks vastuvõtmiseks neli giidimappi erinevate ajajärgude kohta mõisa ajaloo- st.

Projekti osaks oli ka välitoitlustamiseks vajaliku inventari - telgi, välimööbli, toidu valmistamise seadmete, generaatori ning viie komplekti barokiajastu riide - muretsemine. Teoreetilisele ning ettevalmistavale osale järgnes prak- tika. Esimesed tuleristsed said noored teenindajad 2. juunil toimunud Heino Lipu mälestusvõistlustel, lisaks külalistele teenindati ka võistlustel osalenud vägilasi, kes noorte tee- nindajatega väga rahule jäid. Praktika teine osa toimus 10. juulil külastusmärgu "Unustatud mõisad" külastuspäeva ja kontserdi "Lindude kutse" raames. Lisaks on noored teenindajad kaasa löönud ka teistel külastusmärgu päeva- del, Lüganuse kihelkonnapäeval, Maidla valla päeval jne.

Maidla mõisal on kindasti kavas teenindajate koolitamist jätkata, et pakkuda meie külalistele heal tasemel teenin- dust meie mõisakompleksi meeldivas miljöös. (VS)

Aidu veespordikeskus kogus edu tagamiseks teadmisi

Eelmise aasta 30. märtsil Maidla valla, Eesti olümpiakomitee, Eesti aerutamisföderatsiooni ja Eesti veemoto liidu poolt asutatud sihtasutuse Aidu Veespordikeskus esindajad kogusid Leader-programmi rahastuse toel teavet ja kogemusi ning tutvustasid veespordikeskuse arendusideed rahvusvahelistele alaliitudele.

Aidu veespordikeskuse eesmärk on suletavas Aidu põlevkivikarjääris rahvusvahelistele nõuetele vastava sõudekanali ning veespordi- ja vabaajakeskuse rajamine. Lähipiirkonnas analoogseid keskusi ja nende rajamiseks vajalikku oskusteavet ei ole, seetõttu on hädavajalik enne niivõrd suure arendusprotsessi käivitamist tutvuda teiste sarnaste keskustega, õppida nende vigadest ning tutvustada rahvusvahelisele üldsusele Aidu veespordikeskuse arendusideed. Leader-programm toetas kolme õppereisi läbiviimist. Õppereisidel osalesid Maidla valla, erialaliitude ja ASI Eesti Energia Kaevandused esindajad ning arhitektid, kes koostavad veespordikeskuse ala arhitektuurset lahendust.

Kõige uuem ja moodsam

Esimene õppereis viis osalejad Saksamaale Leipzigi lähedal asuvasse Markkleebergi veeslaalomikeskusesse (<http://www.kanupark-markkleeberg.com>), kus 8.-10. juulil toimus veeslaalomi maailmakarikavõistluste etapp. Eesti esindajatena saime lisaks veeslaalomikeskusele hea ülevaate ka MK etapi korralduspoolest ning keskuse juht Christoph Kirsten leidis vaatamata oma väga kiiretele päevadele

(ta oli ühtlasi MK etapi org-komitee esimees ja vastutav korraldaja) aega, et meile ka keskuse "köögipoolt" tutvustada ning vastata meie küsimustele.

Teine õppereis toimus 4. - 8. augustil Inglismaale, kus tutvuti Euroopa ilmselt kõige kaasaegsema veeslaalomiraja ja sõudekanaliga. Lee Valley Parki (<http://www.leevalleypark.org.uk/>) veeslaalomirada ja Dorney järvel asuv Eaton sõudekanal (<http://www.dorneylake.co.uk/index.html>) on ühtlasi ka järgmisel aastal peetavate Londoni olümpiamängude läbiviimise kohaks.

Meie külastuse ajal oli Lee Valley Parki veeslaalomirada avalikkusele suletud, kuna toimus rahvuskoondiste olümpiarajaga tutvumine. Nimelt on veeslaalomirada niivõrd uus, et esimene suurem rahvusvaheline võistlus ongi olümpiamängud. Eesti aerutamisföderatsiooni kaudu saime kontaktid veeslaalomiraja projekteerija Andy Lairdiga, kes koos keskuse esindajaga tegi meile mitmetunnise tutvumisringi ja vastas meie arvukatele küsimustele. Andy Laird on lubanud Aidu keskuse arengutes ka edaspidi abiks olla.

Etoni sõudekanalil toimusid 4. - 7. augustil noorte maailmameistrivõistlused sõudmises, tegemist oli ühtlasi ka organisatoorse



Lee Valley Parki veeslaalomirada.

peaprooviga järgmise aasta Londoni olümpiaregatiiks. Etoni sõudekanalil liitus Aidu delagatsiooniga ka Eesti sõudelegend ja praegune riigikogu liige Jüri Jaanson. Tema eeskoostel toimus delegatsioonil sisukas kohtumine rahvusvahelise sõudeliidu (FISA) esindajatega, tutvustasime FISA ürituste direktorile Svetla Otzetovale Aidu arenguplaane ning kuulasime tema soovitusi.

Inglismaa õppereisi käigus jõudsimme koos FISA ja Eesti Energia Kaevanduste esindajatega tõdemuseni, et Aidusse on otstarbekas rajada samuti abikanaliga sõudekanal, mis muutis oluliselt meie esialgset planeerimiskontseptsiooni. Kahjuks

jäid samal ajal Etonis võistelnud Eesti noorsõudjatel seekord medalid võitmata.

Reisi viimasel päeval külastasime Milton Keynsis asuvat Xscape ekstreemspordi ja vabaajakeskust (<http://xscape.co.uk/milton-keynes/concessions/sno-zone>) ning kogesime vertikaalses tuuletunnelis "lendamist".

Lisab atraktiivsust

3. õppereis algas väga pika (peaaegu 2200 km) bussisõiduga Sloveeniasse Bledi (<http://www.bled2011.org/>). Pidime väga kõvasti pingutama, et jõuda järve äärde ajaks, kui Eesti suurim loodus sõudmise MMil, meeste paarisaeruline kahepaat, alustas poolfinaalis võit-

lust finaalkohtade pärast. Kahjuks jäi Allar Rajale-Kaspar Taimsoole seekord finaaliuks suletuks, väikeseks lohutuseks võib pidada B-finaali võitmist ja Eestile olümpiakoha kindlustamist.

Tutvustasime Bledi sõudera- ja MMi läbiviimise, kohtusime teist korda Svetla Otzetovaga ning andsime talle ülevaate meie projekt arengutest ja ühtlasi edastasime kutse Aidu külastamiseks. MMi pidulik lõpuüritusel Nations Dinnerile allakirjutajal ja sihtasutuse juhatajal Robert Väilil oli võimalus pikemalt vestelda Bledi linnapea Janez Fajfaiga. Saime väga hea ülevaate, mida tähendab ühe turismile orienteeritud omavalitsuse jutimine ning MMi läbiviimine. Meie sõudesportlaste mitte kõige säravamate esitluste taustal oli väga võimas emotsioon elada vahetult kaasa jalgpalli rahvuskoondise võidule Sloveenia üle.

Bledist suundusime edasi Bratislavasse, kus Divoka Voda (<http://www.divokavoda.sk/en/>) veeslaalomikeskuses toimusid veeslaalomi maailmameistrivõistlused. Osalesime Eesti delegatsiooni koosisisus avatseremoonial ning tutvustasime veespordikeskusega. Kahjuks sundisid väga keerulised ilmastikuolud võistlusplaani tegema suuri korrigeeringuid ning Eesti sportlaste esinemisele ei õnnestunud meil vahetult kaasa elada.

Meie viimane külastuskoht õppereisil oli Poolas Poznanis asuv Malta järvele rajatud sõudekanal ning seal toimunud sõudeveteranide regatt. Poznan ning Malta

järve on väga hea näide selle kohta, kuidas veespordikeskuse ümbrus on aastatega kujunenud atraktiivseks külastuskeskuseks - järve süvendamisest tekkinud pinnasemäele on rajatud slaalom- ja tuubinõlv, mis on kasutusel ka suvel, ning rajamisel monorelsiga kulgurõlv. Vastselt on valmis saanud Poola kõige suurem SPA-keskus, mille kõrvale otsib linn investorit hotelli rajamiseks, järve ääres on Lääne-Poola kõige suurem kaubanduskeskus jne. Eesti sõudeveteranid, kellest mõned olid Poznanis esimest korda pärast 1972. aastat, ei tundunud kohta ära.

Tänu Leader-programmi toetusele toimunud õppereisidel omandasid Aidu veespordikeskuse delegatsiooni liikmed hindamatuid kogemusi, mis on hädavajalikud edasiste arenguprotsesside läbiviimiseks Aidu karjäärilal. Loodud kontaktid aitavad kaasa sellele, et Aidu veespordikeskuse rajamisel kasutatakse ära kõige parem saada olev oskusteave ning keskuse valmimisel on meil juba eelnevalt olemas positiivne rahvusvaheline tunnus.

SA Aidu Veespordikeskus ja Maidla vald ootavad kõiki huvilisi aprilli alguses Maidla valla taastamise ürituste raames toimuvale Aidu karjäärilal maastikuteatrit esitlusele ning osalema II Maidla sisesõudmise meistrivõistlustele.

HARDI MURULA,
SA Aidu VSK
nõukogu esimees



Leader-programmi toel Euroopa veespordikeskustega tutvumas käinud delegatsioon Eatonis.